

hét kiadást ért — oly siker, melylyel igen kevés mű dicsekedhetik, — a kiadó (Hoffmann J., Stuttgartban) kötelességének ismerte, a most meginduló *nyolczadik kiadás* kiállítására a legnagyobb gondot fordítani s az ábrákat fényképezés és színnyomás segítségével egészen újonnan s oly tökélyvel elkészíttetni, a minőket szélesebb köröknek szánt, más munkában alig találunk. A lepkéken kívül számos hernyó s azok tápnövénye is ábrázoltatik, miáltal a kezdő azokkal a növényekkel is megismerkedik, a melyek a lepkésre nézve különösen fontosak. A bevezetés a lepke természetrajzát, valamint utasítást a hernyók, bábok és lepkék gyűjtésére, kikészítésére stb. foglalja magában, míg a speciális rész a Közép-Európában honos legtöbb nagylepkének és hernyójának rövid leírását, a hernyó tápnövényének megnevezését s a lepke röpkülési idejének feljegyzését tartalmazza. A leírt fajok száma k. b. 1500: az 50 tábla k. b. 1300 ábrát nyújt. Az egész mű 14 füzetben jelenik meg s az ára teljesen 12 frt 60 kr lesz. Kezdő lepkésznek melegen ajánlható.

A méhek a hadakozásban is szerepeltek hajdanában és nem egyszer vitték véghez azt, a mire az ember nem volt képes: az ellenséget futásra kényszeríteni. Virgilius római költő az ellenség elül méhei közé menekült, a melyek üldözőit csakhamar megfutamtották, mert a méhek ellen nem használ se vitézség, se bátorság. Hasonló esetek ismeretesek a középkorból is. Így midőn I. Albrecht osztrák herceg 1289 ben Német-Ujvárt (Vasmegyében) ostromolta, a lakosság igen vitézül védekezett s az ostromlókat üszök és forró víz, de leginkább méhkaptárok alkalmazása által visszaverték, sőt elvonulásra kényszerítették. Épen így menekült meg Székesfehérvár is a törökök elől; mert midőn ezek 1593-ban a várat ostromolták és már-már elfoglalták, a várbeliek utolsó eszközként számos méhkaptárt dobtak az ostromlók közé. Ez használt: a törökök eszeveszett futásnak indultak s újabb rohamra rá nem voltak vehetők — Legújabbán a francziák jutottak arra a gondolatra, hogy a mézelő méhnek (*Apis mellifica*) a hadakozásnál hasznát vegyék, még pedig értesítések szállítására, mely célra a feltünőbb galambnál alkalmasabb, mert az ellenség figyelmét könnyebben, sőt egyáltalában elkerüli s a mellett kitünő orientáló tehetséggel bír, kivált ha nem túlságos nagy a távolság. Az ebbeli kísérletek biztató eredményűek voltak.

Apatura Iris ab. Jole-ról felsorolja a Rühl-féle mű (Grossschmetterlinge 323 l.) a termőhelyeket is, megemlítvén, hogy a pillangó előfordul a többi közt „auch bei Franzenau (Siebenbürgen),“ vagyis Franzenau érdemes lepkészünk nevét helynévnek tartja. — Hasonló félreértés található az „Ungarische Revue“-ben is, melyet Riedl Szende híres nyelvészünk 1869-ben kiadott Ebben egy valaki igen gyarló kivonatát adja Frivaldszky Imre a jellemző adatainak, melynek már czímét sem adja vissza helyesen (Aus den charakteristischen Angaben zur Faune Ungarns), szövege pedig hemzseg a hibától. Így pl. azt állítja, hogy a *Thalpochares pannonicat* először Bécsben, azután hazánkban is felfedezték, pedig az eredeti

azt mondja, hogy az első *Thalpochares (rosina)* hernyót Bécsben fedezték fel, azóta nálunk a Th. pannonicát; de czifrább az, hogy az *Agrotis fugax* állítólag „in der Nähe von Szetyén häufig“, pedig az eredeti szerint hernyója „a Szetyén közelében gyakori“, zárjel közt megjegyezvén, hogy Szetyén Euphorbia.

Jótékonyáj az állatoknál. A kir. magy. természettudományi társulat állattani szakosztályának f. é. május 7-én tartott ülésében igen érdekes megfigyelést ismertetett Wachsmann Ferencz, a nála fogságban tartot két vízi bogárról: A fogságban volt két vízi bogár (*Dytiscus circumcinctus* Ahr.) egyike teljesen ép egészséges volt, a másiknak a jobb hátulsó lába meredt lévén, azt uszása nem használhatta. A bogarak finom szálakra vágott nyers húst kaptak enni, a mit ők jó étvágygyal elfogyasztottak. Az egészséges bogár a maga emberségéből hozta fel az üveg fenekére szállt hússzálakat, a hibás lábú azonban, nem bírván a víz alá merülni, kézből yette el az eledelt. Egy etetés alkalmával a két bogár egymás fölött volt a víz színén és pedig a hibás lábú fölül, az egészséges alul, hanyatt fekvé. A bogarak ujjal történt érintés után szétmentek, az egészséges a víz alá merülve az üveg fenekén körben uszált, a hibás lábú azonban csak a víz felszínén körözött néhány szor, azután ismét nyugodt maradt. Kis vártatva azután, egy igazán megragadó jelenet játszódott le: az egészséges bogár etette a beteget és pedig hogyan? Az ép lábú bogár az üveg fenekéről egy darabka hússal a vízszíneire emelkedett. Evvel a beteghez u-zván, lábai segítségével, hanyatt fekvé, a beteg szája alá húzódott. Ezen helyzetbe jutva, a felhozott húsdarabkát közösen ették és fogyasztották el.

Irevélszokrény.

Vidéki gyűjtőnek. Ön azon panaszkodik, hogy a mostani meleg napokban: mennyi veriték árán gyűjti a rovarokat. Mindenekelőtt azt tanácsolhatjuk, szerezzen könnyebb gyapotinget, úgynevezett Jäger-inget (ára 1.50—2 frt), a mely az izzadságot magába szívja s a testet szárazon tartja, holott vászoningben a hideg izzadság a kimelegedett testnek igen kellemetlen, sőt veszélyes. A szomjúság ellen vigyen magával vízzel kissé feleeresztett fekete kávé: ez csillapít legjobban; ha pedig fáradtságot érez, egyék kevés csokoládét, — ezt minden nagyobb kirándulásra el kell vinni. A gyűjtemény conserválására sokan szénkéneget használnak, de mégis, úgylátszik, a Naphthalin a pegezéseszerűbb. A lepkék megölésére a legezéseszerűbb a Cyankaliumüveg, minőt különféle nagyságban Dr. Lendl Adolfnál lehet kapni, Budapest, Donáti-uteza 7.

Török Arthur úrnak, Miként kell eljárni, ha apró lepke a cyanos üvegben szárnyait befelé szorítja, — arra nézve legközelebb adunk kis utasítást